

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Nazwy miejscowości o nieoczywistej odmianie: JABŁONNA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Jak się odmienia nazwa JABŁONNA? Jedziemy do JABŁONNEJ czy do JABŁONNY?

Odpowiedź zależy od tego, do której JABŁONNEJ lub JABŁONNY jedziemy, bo w Polsce jest aż 17 samodzielnych miejscowości oraz 3 dzielnice lub przysiółki mające w nazwie wyraz JABŁONNA (bez żadnych określeń lub z dodatkowym członem, np. JABŁONNA PIERWSZA, JABŁONNA DRUGA, JABŁONNA LACKA czy JABŁONNA-GÓRKI).

Większość miejscowości o nazwie JABŁONNA – w tym najbardziej chyba znana, duża, gminna wieś JABŁONNA w powiecie legionowskim, z pięknym, zabytkowym, XVIII-wiecznym kompleksem pałacowo-parkowym – ma nazwę o odmianie rzeczownikowej. Poprawnie zatem: przeprowadzamy się do JABŁONNY, umieszczamy JABŁONNĘ wśród ulubionych lokalizacji w GPS-ie, mieszkamy w JABŁONNIE, wybieramy się do siedziby Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt w JABŁONNIE. Trzy miejscowości: JABŁONNA w powiecie białobrzeskim na Mazowszu i dwie miejscowości o tej nazwie w woj. łódzkim (w gminach Przedbórz i Daszyna) mają nazwy o odmianie przymiotnikowej. Poprawnie zatem: z podwarszawskiej JABŁONNY jedziemy przez Bolimowski Park Krajobrazowy do podłęczycyckiej JABŁONNEJ, stamtąd przez Pabianice do JABŁONNEJ koło Radomska; radomszczańską JABŁONNĄ opisywano nam jako wieś otoczoną pięknymi, grzybnymi lasami; wyruszamy z JABŁONNEJ raniutko, żeby jeszcze przed obiadem dotrzeć do podwarszawskiej JABŁONNY.

Z czego wynika różnica w odmianie nazwy mającej taką samą postać i taką samą etymologię (wyraz JABŁONNA to dawna postać przymiotnika)?

O wyborze odmiany decyduje lokalny zwyczaj językowy, a ten – w tym wypadku – jest związany z urzeczownikowaniem się przymiotników: tam, gdzie przymiotnikowa z genezy nazwa uległa substancywizacji, odmiana przekształciła się w rzeczownikową.